

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 Iulie, 2026**

**Probă scrisă
EDUCAȚIE SOCIALĂ
(GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ,
EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. *Convenția cu privire la drepturile copilului*, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989 stabilește drepturile tuturor copiilor.
 - A. Enumerați patru drepturi ale copilului. **4 puncte**
 - B. Prezentați unul dintre drepturile copilului enumerate la punctul A. **3 puncte**
 - C. Explicați rolul instituțiilor guvernamentale, interguvernamentale și non-guvernamentale în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului. **6 puncte**
2. Prezentați, în aproximativ două pagini, importanța prevenirii și sancționării abaterilor de la valorile și principiile societății interculturale pentru asigurarea stabilității comunităților contemporane, având în vedere următoarele repere:
 - a) explicarea înțelesului conceptelor de *toleranță*, *excluziune socială* și *marginalizare*;
 - b) prezentarea a trei principii/valori ale unei societăți interculturale evidențiind rolul lor în combaterea formelor de intoleranță sau discriminare;
 - c) ilustrarea printr-un exemplu concret a modului în care respectarea unuia dintre principiile prezentate la punctul b) facilitează comunicarea interculturală.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct) și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

17 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Se dă textul:

În democrația reprezentativă contemporană, puterea delegată prin vot trebuie susținută de o implicare civică permanentă. Cetățenii nu sunt doar simpli alegători care își manifestă voința la intervale de 4-5 ani. Prin intermediul structurilor societății civile, aceștia monitorizează deciziile politice, participă la procesul de stabilire a politicilor publice și modelează opinia publică pentru a reflecta nevoile reale ale comunității. Atunci când dialogul cu reprezentanții aleși nu este suficient, mecanismele democrației directe, precum referendumul, permit cetățenilor să decidă nemijlocit asupra legilor, asigurând un echilibru între voința poporului și exercitarea puterii în stat. Astfel, participarea publică reprezintă atât un drept fundamental, cât și o modalitate de a spori transparența procesului decizional și de a crește responsabilitatea autorităților.

Elaborați un eseu de trei-patru pagini cu titlul *Cetățenia activă – participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice*.

În elaborarea eseului veți avea în vedere următoarele repere:

1. precizarea semnificației conceptelor de *democrație reprezentativă*, *democrație directă* și *societate civilă*;
2. menționarea a trei caracteristici ale votului în democrație;
3. exemplificarea uneia dintre caracteristicile votului menționate la punctul 2, într-un context concret;
4. descrierea rolului îndeplinit de mass-media în formarea opiniei publice;

5. prezentarea rolului organizațiilor non-guvernamentale în societatea civilă, evidențiind două caracteristici ale acestora și două tipuri de probleme comunitare în rezolvarea cărora se pot implica activ;

6. formularea unui punct de vedere argumentat cu privire la rolul cetățenilor în monitorizarea aplicării legilor pentru prevenirea abuzului de putere.

Notă: Se punctează coerența textului elaborat (1 punct) și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară pentru disciplina *EDUCAȚIE SOCIALĂ*, clasa a V-a, *Gândire critică și drepturile copilului*:

- **Competențe specifice**

1.3. *Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului*

- **Conținuturi**

Drepturi și responsabilități ale copilului

Drepturi ale copilului; responsabilități asociate acestora

- Exemplificarea unor drepturi în contexte concrete

- Corelarea drepturilor cu responsabilitățile asociate

(Programa școlară de Educație Socială, OMEN 3393 / 28.02.2017)

Realizați un demers didactic pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.3. din secvența dată prin intermediul *conversației didactice*, ca metodă didactică tradițională, prin:

- a. menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date; **3 puncte**
- b. precizarea resurselor (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate în activitatea de învățare menționată la subpunctul a.; **4 puncte**
- c. explicarea metodei conversației didactice; **5 puncte**
- d. precizarea a două forme didactice ale metodei conversației didactice; **6 puncte**
- e. specificarea a două cerințe didactice în utilizarea metodei conversația didactică; **6 puncte**
- f. exemplificarea modului de dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda conversației didactice, prin activitatea de învățare menționată la subpunctul a. **6 puncte**

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 Iulie, 2026**

**Probă scrisă
EDUCAȚIE SOCIALĂ
(GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ,
EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Varianta 1

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1.

- A. câte 1 punct pentru enumerarea oricăror patru drepturi ale copilului 4x1p= **4 puncte**
B. prezentarea unuia dintre drepturile copilului enumerate la punctul A. **3 puncte**
C. câte 2 puncte pentru explicarea adecvată a rolului fiecăreia dintre cele trei categorii de instituții menționate, prin evidențierea specificului lor în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului (de exemplu: instituțiile *guvernamentale* cum sunt Ministerul Educației și Cercetării, DGASPC adoptă și aplică legi/politici; cele *interguvernamentale* precum UNICEF, ONU monitorizează și oferă asistență globală; cele *non-guvernamentale* precum Salvați Copiii, monitorizează abuzurile, oferă sprijin în comunitate etc) 3x2p= **6 puncte**

2.

- a) câte 2 puncte pentru explicarea înțelesului fiecăruia dintre conceptele date 3x2p=**6 puncte**
b) câte 2 puncte pentru prezentarea fiecăruia dintre cele trei principii/valori ale societății interculturale alese (de exemplu: *dialogul intercultural, respectul pentru diversitate, egalitatea șanselor etc*) 3x2p=**6 puncte**
c) ilustrarea printr-un exemplu concret a modului în care respectarea unuia dintre principiile prezentate la punctul b) facilitează comunicarea interculturală: scrierea exemplului concret, adecvat - 3p/ scrierea unei explicații corecte, dar la nivel teoretic, fără însă a formula un exemplu concret - 1p. **3 puncte**

Redactare text

- utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. câte 2 puncte pentru precizarea semnificației fiecăruia dintre cele trei concepte cerute (de exemplu: *democrația reprezentativă* este o formă de guvernare în care cetățenii își exercită puterea indirect, prin reprezentanți aleși; *democrația directă* este o formă de guvernare în care cetățenii participă nemijlocit la luarea deciziilor; *societatea civilă* este structura formelor asociative realizate de cetățeni, independent de controlul direct al statului) 3x2p=**6 puncte**
2. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror trei caracteristici ale votului în democrație (de exemplu: *vot universal, vot egal etc*) 3x2p=**6 puncte**
3. exemplificarea uneia dintre caracteristicile menționate la punctul 2, într-un context concret **4 puncte**
4. descrierea rolului îndeplinit de mass-media în formarea opiniei publice **4 puncte**
5. - câte 1 punct pentru evidențierea oricăror două caracteristici ale organizațiilor non-guvernamentale (de exemplu: *sunt private, sunt independente de stat etc*)
- câte 1 punct pentru enumerarea oricăror două tipuri de probleme comunitare în rezolvarea cărora se pot implica organizațiile non-guvernamentale (de exemplu: *protecția mediului, sprijinirea grupurilor vulnerabile, combaterea abandonului școlar etc*) (2x1p)+ (2x1p)= **4 puncte**

6. formularea unui punct de vedere argumentat, din perspectiva cerută: formulare adecvată și nuanțată, din perspectiva cerută – 4p./ formulare superficială, ezitantă, fără a ține cont de perspectiva cerută – 2p. **4 puncte**

Redactare text

- coerența textului elaborat **1 punct**
- încadrarea eseului în limita de spațiu precizată **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

- a. menționarea oricărei activități de învățare adecvate pentru dezvoltarea competenței specifice date **3 puncte**
- b. câte 1 punct pentru precizarea fiecăreia dintre cele patru resurse (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate pentru desfășurarea activității de învățare menționate la subpunctul a. **4x1p=4 puncte**
- c. explicarea metodei *conversației didactice*, ca metodă didactică tradițională **5 puncte**
- d. câte 3 puncte pentru precizarea fiecărei forme didactice ale metodei *conversației didactice* (de exemplu, *conversația euristică / socratică și conversația examinatorie / catehetică etc*) **2x3p=6 puncte**
- e. câte 3 puncte pentru specificarea fiecărei cerințe didactice în utilizarea metodei *conversația didactică* (de exemplu, *în conversația didactică întrebările/răspunsurile trebuie să fie formulate corect din punct de vedere gramatical și logic; întrebările trebuie să fie precise și să aibă o concizie convenabilă, referindu-se la un conținut limitat etc*) **2x3p=6 puncte**
- f. exemplificarea cerută: exemplificarea adecvată a modului de dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda conversației didactice, prin activitatea de învățare menționată la subpunctul a. – 6p/ exemplificarea unui demers didactic, dar care nu conduce la dezvoltarea competenței specifice date, nu utilizează metoda conversației didactice sau nu este realizat prin activitatea de învățare menționată la subpunctul a. – 2p **6 puncte**